

ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА

Тел. ++389 (0) 31 375 035/ факс: ++389 (0) 31 375 035
ул. Св. Јоаким Осоговски бр.175 1330 Крива Паланка
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ЛОКАЛЕН АКЦИСКИ ПЛАН ЗА РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ

ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА
2021-2023

СОДРЖИНА

- 1. ВОВЕД**
- 2. ОСНОВНИ ПОИМИ И ТЕРМИНОЛОГИЈА**
- 3. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА РАБОТА**
- 4. ДЕФИНИРАНИ ЦЕЛИ**
- 5. АКТИВНОСТИ**
- 6. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА**

1. ВОВЕД

Родовата рамноправност во Република Северна Македонија, е загарантирана со Уставот од 1991 година и како фундаментално човеково право претставува една од најважните цели и приоритети за државата. Покрај Уставот, родовата рамноправност е предвидена и регулирана и во други законски прописи и меѓународни договори кои претставуваат составен дел од нашиот правен поредок :

- ✓ Декларација за правата на човекот (1948 год.)
- ✓ Меѓународна конвенција за политички права на жените – еднакви права за двата пола (1952 год.)
- ✓ CEDAW Конвенција на ООН- Конвенција за елиминација на сите форми на дискриминација на жената (1979 год.)
- ✓ Пекиншката декларација и платформата за акција –рамноправност , развој и мир (1995 год.)
- ✓ Европската повелба за еднаквост помеѓу мажите и жените (2006г.)
- ✓ Член 9, Устав на Република Македонија/ граѓаните на Република Македонија се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба;
- ✓ Закон за еднакви можности на жените и мажите, пречистен текст / („Службен весник на РСМ“ бр. 201/2015)
- ✓ Закон за заштита од вознемирување на работно место / Службен весник на РСМ,бр. 2013
- ✓ Стратегијата за родова еднаквост на Р.С. Македонија и
- ✓ Националниот план за акција за родова рамноправност стратешки документ на Владата на Република Северна Македонија.

2. ОСНОВНИ ПОМИ И ТЕРМИНОЛОГИЈА

Пекиншка декларација и Платформа за акција

На Четвртата светска конференција за жената, организирана од ОН во Пекинг, НР Кина, во септември 1995, беа донесени Декларација (позната како Пекиншка декларација) и Платформа за акција.

Со прифаќањето на Пекиншката декларација и Платформата за акција, меѓународната заедница се обврза за подобрување на статусот на жените и нивно зајакнување во јавниот и во приватниот живот.

Земјите членки на ООН се обврзаа на имплементација на Платформата за акција која опфаќа области од посебен интерес за жените. Областите се однесуваат на жените и на сиромаштијата, образованието, жените и здравјето, насилството, жените во вооружените конфликти, жените и економијата, жените и моќта и учеството во процесите на донесување на одлуки, институционалните механизми за зајакнување на жените, жените и човековите права, жените и медиумите, жените и животната средина и грижата за женските деца.

Родова рамноправност

Родовата рамноправност значи праведност при постапувањето со мажите и со жените, во согласност со нивните лични потреби, праведност особено во врска со правата, придобивките, обврските и можностите. Родовата

рамноправност е засегната со унапредување на личната, социјалната, културната, политичката и економската рамноправност за сите.

Родова еднаквост

Родовата еднаквост значи дека различните однесувања, аспирации, потреби на жените и мажите се почитувани, земени предвид, вреднувани и подеднакво потпомогнати. Тоа значи дека нивните права, одговорности и можности нема да зависат од тоа дали тие се родени како машки или како женски. Таа е заснована на принципите на човековите права и социјалната правда.

Во овој контекст, работењето кон целта за постигнување на вистинска родова еднаквост и справување со постојните нееднаквости, често значи да се работи различно со жените и мажите, и да се признае дека мажите и жените имаат различни потреби и приоритети, се соочуваат со различни пречки, имаат различни аспирации и придонесуваат за развојот на различни начини.

Еднакви можности за жените и за мажите

Отсуство на пречки за економско, политичко и социјално учество врз основа на полот. Тоа значи промовирање на начелото за воведување на еднакво учество на жените и на мажите во сите области од јавниот и од приватниот сектор, еднаков статус, еднаков третман во остварувањето на сите права и во развојот на нивните индивидуални потенцијали, преку кои тие придонесуваат во општествениот развој, и еднакви придобивки од резултатите произлезени од тој развој.

Родова перспектива

Родова перспектива е гледиште кон родовите разлики во секоја дадена политичка област/активност. Општо прифаќање на родовата перспектива во процесот на проценување на импликациите на секое планирано дејство врз жените и врз мажите, вклучувајќи го и законодавството, политиките или програмите во сите области и на сите нивоа. Тоа е стратегија за прашањата и за искуствата на жените и на мажите во настојувањето да станат интегрална димензија на дизајнирањето, спроведувањето, следење и евалуацијата на политиките и програмите во сите политички, економски и општествени сфери, така што жените и мажите ќе имаат еднакви придобивки и нема да се продолжува со нееднаквоста. Крајна цел е да се постигне родова рамноправност.

Родова процена на влијание

Проценувањето на политичките предлози на сите различни влијанија врз мажите и жените, со намера да се идентификува дека дискриминаторските ефекти се неутрализираани и дека е спроведена родова еднаквост.

Родова чувствителност

Способноста да се сфати и посочи постоењето на родовите разлики, проблеми и нееднаквости и истите да се инкорпорираат во стратегии и акции за нивно надминување.

“Вклучување на родовата рамноправност во главните текови, политики и практики” (Gender mainstreaming) претставува интегрирање на родовата перспектива во секоја фаза на процесот на градење, донесување, спроведување, следење и евалуација на политики – притоа, имајќи го предвид промовирањето и унапредувањето на еднаквоста меѓу жените и мажите. Тоа значи проценка на тоа како политиките влијаат врз животот и местото на жената и мажот и преземање одговорност истите да се адресираат со

создавање простор за секого, од ниво на семејната заедница, до ниво на пошироката заедница, да придонесат во тој процес на градење заедничка и разбрана визија за постигнување одржлив развој, притоа преточувајќи ги тие политики во реалност. За да се постигне ова, неопходно е високо ниво на политичка волја, посветеност и разбирање низ сите структури и сфери во општеството.

Родово буџетирање

Родовото буџетирање е одраз на политичката волја и преземени чекори во постигнувањето на родовата рамноправност со примена на практиките на вклучување на родовите перспективи во процесите на буџетирање. Ова не имплицира само посебни буџети за жените, туку значи проценка на буџетите од аспект на родовата рамноправност и вклучување на родовите перспективи на сите нивоа во процесите на буџетирање.

Зајакнување

Зајакнувањето се однесува и на мажите и на жените и претставува колективен потфат кој вклучува и индивидуална промена и колективна акција. Зајакнување на жените значи развивање на нивната способност колективно и индивидуално да преземат контрола над своите животи, да ги идентификуваат своите потреби, да ги одредат интересите кои им одговараат. Во повеќето случаи зајакнувањето на жените бара трансформација на поделбата на трудот и општеството.

Законот за еднакви можности од 2015г. ги уредува основните и посебните мерки за воспоставување на еднакви можности на жените и мажите, како и надлежностите, задачите и обврските на одговорните субјекти за нивно обезбедување, со давање на посебен акцент на правната заштита на правото на еднаков третман на жените и мажите.

Еднакви можности

Терминот еднакви можности значи промовирање на начелото за еднакво учество на жените и мажите во сите области од јавниот и приватниот сектор, еднаков статус и третман во остварувањето на сите права во развојот на нивните индивидуални потенцијали преку кои тие се оставруваат во општествениот живот.

Еднаков третман

Еднаков третман значи отсуство на директна и индиректна дискриминација врз основа на пол согласно со овој и друг закон .

- Дискриминација по основ на пол
- Директна и индиректна дискриминација
- Вознемирување по основ на пол
- Сексуално вознемирување
- Потполна еднаквост на жените и мажите
- Еднаква заштита на жени и мажи
- Вклучување на родовите перспективи во главните текови
- Видови мерки за воспоставување на еднакви можности на жените и мажите

- основни мерки
- посебни мерки
- позитивни мерки
- охрабрувачки мерки
- програменски мерки

Правна заштита на правото на еднаков третман на жени и мажи

- Заштитата се остварува со поднесување претставка пред:
  - Правен застапник согласно со овој закон
  - Народен правобранител
  - Комисија за заштита од дискриминација или надлежен суд

Овој акциски план за родова рамноправност на Општина Крива Паланка е изработен во согласност, со **Стратегијата за родова еднаквост на Р. С. Македонија и Националниот план за акција за родова рамноправност, стратешки документ на Владата на Република Северна Македонија**, кој ги дефинира целите, мерките, индикаторите, клучните креатори на политиката за унапредување на родовата рамноправност во различните области од животот, одговорните чинители и сите засегнати страни во воспоставувањето на родовата рамноправност и еднаквите можности на жените и мажите во Република Северна Македонија.

Локалната власт има клучна улога во намалување на нееднаквостите и промовирањето на вистинско еднакво општество.

Комисијата за еднакви можности (КЕМ) - како постојано работно тело при Советот на Општина Крива Паланка е утврдена со Статутот на Општина Крива Паланка од 2006г. мандатот на КЕМ како и на другите постојани работни тела – комисии при Советот на Општината е четири години.

Доколку сакаме да изградиме заедница што се базира на еднаквост, многу е битно локалната власт целосно да ја земе во предвид половата димензија и да ја вметне во своите правила на управување, организација и практично работење. Во денешницата и во иднината, вистинската еднаквост помеѓу мажите и жените е исто така клучот за нашиот економски и социјален успех - не само на локално туку и национално ниво.

Основна цел на овој документ е да се подобри статусот на жените и да се обезбеди континуиран развој во реализацијата на родовата рамноправност.

3. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА РАБОТА

Приоритетните области на работа кои ги обработува Локалниот акционен план за родова рамноправност на Општина Крива Паланка се шест стратешки области на дејствување и тоа:

1. Човекови права – недискриминација;

Унапредувањето на човековите права на жената и родовата еднаквост е трајна задача на сите општествени фактори. Република Северна Македонија, согласно со своите уставни определби, но и како земја кандидат за членство во ЕУ, во изминатите години презеде бројни активности на законодавен и функционален план за унапредување на севкупната состојба со човековите права, а во тој правец и на правата на жената и унапредувањето на родовата еднаквост.

Затоа неопходно е континуирано да се работи на информирањето и едукацијата за правата и родовата еднаквост, запознавање со законската легислатива за заштита на тие права преку спроведување на кампањи и многубројни активности, насочени кон подигнување на свеста и знаењето на јавноста за дискриминација по основ на пол, со цел за воспоставување на општество на еднакви можности и отстранување на сите облици на дискриминација.

2. Подигање на свеста за грижа на жената за сопственото здравје

Здравјето е фундаментално човеково право. Секој има право на највисоко ниво на физичко и ментално здравје. Во Република Северна Македонија во последните години се посветува огромно внимание на здравјето на жените и се подготвуваат и имплементираат различни програми, но статистиките и понатаму покажуваат по однос на малигните заболувања за висока стапка на морталитет од заболувања на рак на дојка и матка кај жената, што во прв ред се должи на нивното ненавремено откривање во раната фаза, кога шансите за излекување се поголеми.

Затоа со цел за превенција и заштита на здравјето на жената и понатаму неопходно е континуирано подигање на свеста на жените за грижа за сопственото здравје. вклучително репродуктивното здравје, планирање на семејство и сексуално здравје преку спроведување на кампањи, едукативни предавања и други многубројни активности.

3. Жената и одлучувачките процеси во локалната заедница;

Родовиот јаз во стапките на активност и вработеност, родова сегрегација на професиите (на хоризонтално и вертикално ниво), пониското учество на жените на позициите на одлучување и моќ, остануваат предизвици кои ќе бидат земени во предвид како приоритетни во периодот кој следи, со цел за унапредување на родовата еднаквост во општественото и економското живеење.

4. Жената и пазарот на труд;

- Учесството на жената на пазарот на труд претставува една од клучните области за подобрување и постигнување на еднаквоста во рамките на родовото движење воопшто. Квалитативниот аспект на рамноправноста по однос на пазарот на труд во себе содржи неколку сегменти: Квалитетни работни места за жените за да се постигне економска независност на жените; Квалитетни сервиси за усогласување на работата и приватниот живот; борба со стереотипите; Зајакнување на институционалните механизми во поддршката на политичките обврски и имплементација на легислативата.

Повеќе и подобри работни места е стратешката цел која е во основата на Лисабонската агенда.

- Жената како домаќинка, земјоделка и сточарка;

Евидентна е потребата од подигање на свеста на жената за нејзината, улога како домаќинка земјоделска и сточарка, нискиот степен на самодоверба и економска зависност, ја ставаат во подредена положба во семејството и заедницата, бидејќи таа а и другите не и го вреднуваат големиот процент учество во неплатениот труд, односно жената не е свесна за вредноста и вреднувањето на неплатената работа во домот и семејството.

5. Родово базираното насилство

Насилството врз жените и мажите значи секој акт на родово базирано насилство кое резултира со или е веројатно да резултира со физичка, сексуална или психолошка штета или страдање на жртвата, вклучувајќи и закани за такви акти, принуда или своеволно лишувања од слобода, без разлика дали се случуваат во јавниот или приватниот живот.

Статистиката покажува дека жртви на родово базирано насилство се најчесто жените и децата.

Затоа е потребно да се зголеми свесноста кај пошироката јавност за проблемот со насилството / да се подобри информираноста за превенција и заштита од секаков вид на насилство.

6. Родово одговорно буџетирање

Родовото буџетирање како релативно понова алатка претставува дел од *стратегијата за вклучување на родовата перспектива во главните текови, политики и практики, насочени кон постигнување на родова рамноправност (gender mainstreaming)*.

Стратегијата за воведување на родово одговорно буџетирање во Република Северна Македонија, како национален документ има за цел унапредување на родовата еднаквост преку вклучување на родовата перспектива во главните текови. Прифатен е ставот дека внесувањето на родовата перспектива во буџетските политики на локално ниво, ќе доведе до правилно родово одговорно распределување на средствата, како и подобра транспарентност и одговорност на локалниот/ општинскиот буџет од аспект на родовата рамноправност.

Прашањето на рамноправност и вклучување на родовите перспективи во главните текови, не е прашање единствено на социјална правда, туку е исклучително значајно прашање во справувањето со сиромаштијата и невработеноста, обезбедувањето на еднакви можности и квалитетен живот за сите.

4. СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ

1. Подобрување на информираноста за човековите права, механизмите за заштита и родовата рамноправност. Препознавање на дискриминацијата врз основа на пол на пазарот на труд (во согласност со законските одредби), како и информирање за системите за заштита и казнување на кршењето на тоа право;
2. Зајакнување на свеста на жените за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје; Подобрување на информираноста и одговорноста на младите за сексуалното здравје;
3. Промовирање на родовиот концепт и еднаквите можности на жените и мажите во општеството и семејството, потребата од рамноправно учество на жените и мажите во одлучувачките процеси, политичкиот и јавниот живот во локалната заедница / **доследна примена на Законот за еднакви можности на жените и мажите** ;

4. Унапредување на економскиот статус на жените, преку јакнење на нивните капацитети и поттикнување на женското претприемништво;
  - Подигање на свеста на жената за нејзината улога како. домаќинка, земјоделка и сточарка;
  - Подобрување на информираноста и знаењата на жените за регулирање на статусот земјоделец и пристапот до ИПАРД фондовите
5. Континуирани активности за превенција на женската популација во однос на зголемување на нивото на сензибилизираност, разбирање и препознавање на појавата на семејно и други видови на родово базирано насилство.;
6. Интегрирање на родовите прашања во политиките и финансиските инструменти, родово одговорно буџетирање согласно методологијата и согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите;
7. Континуирана дисеминација на информации за родовата перспектива и реализацијата на активностите од акциониот план.

**5. АКЦИОНЕН ПЛАН
2021-2023**

1	ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – Човекови права – недискриминација
1.1.	Стратешки цели: <ul style="list-style-type: none"> • Подобрување на информираноста за човековите права, механизмите за заштита и родовата рамноправност • Препознавање на дискриминацијата врз основа на пол на пазарот на труд (во согласност со законските одредби), како и информирање за системите за заштита и казнување на кршењето на тоа право;
1.2	Проблем: 1.1 Неинформираност на жената за нејзините права – ниска свест на жената за себе и своите права.
1.3	Задача/активности: <ul style="list-style-type: none"> • Градење на капацитетите кај жените да си ги бараат своите права, преку подигнување на нивото на свесноста • Подигнување на правната писменост со цел унапредување на правната заштита на жената во случај на повреда на нејзините права
1.4	Временски период: <ul style="list-style-type: none"> • 2021 -2023
1.5	Резултати: <ul style="list-style-type: none"> • Едуцирани и информирани жените во општината за своите права и механизмите за заштита и препознавање на дискриминација.
1.6	Одговорен- институции, организации, лице: <ul style="list-style-type: none"> • Комисијата за еднакви можности • Градоначалник/ општинската администрација
1.7	Мониторинг- институции, организации, лице: <ul style="list-style-type: none"> • Советот на општината • МТСП
2	ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ - Подигање на свеста за грижа на жените и мажите за сопственото здравје
2.1	Стратешки цели: <ul style="list-style-type: none"> • Зајакнување на свеста на граѓаните за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје; Подобрување на информираноста и одговорноста на младите за сексуалното здравје.

2.2	Проблем: <ul style="list-style-type: none"> • Зголемување на процентот на малигните и други болести поврзани за репродуктивното здравје на жената,, • Зголемување на процентот на малигните и други болести поврзани со заболувања на простатата кај мажите; • Ниска свест и на жените и на мажите за редовни лекарски контроли; • Неедуцирани млади за сексуално преносливите болести;
2.3	Задача/активности: <ul style="list-style-type: none"> • Подигање на свеста за грижа на жените и мажите за сопственото здравје(креирање и имплементирање на одредени мерки);. • Едукација на младата популација за сексуално преносливите болести
2.4	Временски период: <ul style="list-style-type: none"> • 2021 -2023
2.5	Резултати: <ul style="list-style-type: none"> • Зголемено ниво на информираност за малигните заболувања на репродуктивните органи кај жените и заболувањата на простатата кај мажите; • Зголемена превенција и рано откривање на појавата на карцином • Едуцирани младите за заштита на сексуалното здравје
2.6	Одговорен: <ul style="list-style-type: none"> • Комисијата за еднакви можности • Градоначалник/ општинска администрација
2.7	Мониторинг: <ul style="list-style-type: none"> • Советот на општината • МТСП
3	ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ - Жената и одлучувачките процеси во локалната заедница;
3.1	Стратешки цели: <ul style="list-style-type: none"> • Промовирање на родовиот концепт и еднаквите можности на жените и мажите во општеството и семејството, потребата од рамноправно учество на жените и мажите во одлучувачките процеси, политичкиот и јавниот живот во локалната заедница / доследна примена на Законот за еднакви можности на жените и мажите.
3.2	Проблем: <ul style="list-style-type: none"> • Ниската свест на жената за родовиот концепт и еднаквите можности на жените и мажите во општеството и семејството.
3.3	Задача/активности: <ul style="list-style-type: none"> • Развој и промоција на правата , интересите и можностите на жената.
3.4	Временски период: <ul style="list-style-type: none"> • 2021 -2023
3.5	Резултати: <ul style="list-style-type: none"> • Имплементирани одредби од Законот за еднакви можности;

	<ul style="list-style-type: none"> • Зголемен процент на учество на жените во структурите на одлучување на локално ниво;
3.6	Одговорен: <ul style="list-style-type: none"> • Комисијата за еднакви можности • Советот на општината • Градоначалник/ општинската администрација
3.7	Мониторинг: <ul style="list-style-type: none"> • Советот на општината • МТСП
4	ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ - Жената и пазарот на труд;
4.1	Стратешки цели: <ul style="list-style-type: none"> • Унапредување на економскиот статус на жените, преку јакнење на нивните капацитети и поттикнување на женското претприемништво; • Подигање на свеста на жената за нејзината улога како. домаќинка, земјоделка и сточарка; • Подобрување на информираноста и знаењата на жените за регулирање на статусот земјоделец и пристапот до ИПАРД фондовите;
4.2	Проблем: <ul style="list-style-type: none"> • Економска зависност на жената од мажот (семејството), ниско ниво на самодоверба кај жената. • Неинформираност на жената земјоделка за програмата на ЕУ – ИПАРД која предвидува 10 % повеќе средства за жените кои се регистрирани како индивидуални земјоделци.
4.3	Задача/активности: <ul style="list-style-type: none"> • „Зајакнување на капацитетите на жената преку обуки/едукација,, • Подигање на свеста на жената за нејзината улога во неплатениот труд. • Подобрување на информираноста и знаењата на жените за регулирање на статусот земјоделец и пристапот до ИПАРД фондовите;
4.4	Временски период: <ul style="list-style-type: none"> • 2021 -2023
4.5	Резултати: <ul style="list-style-type: none"> • Број на спроведени обуки • Број на учеснички • Зајакнати капацитети на жените за претприемништво • Подигната свеста на жената за нејзината улога во неплатениот труд,, • Подобрена информираност на жените за постапката за регулирање на статусот на индивидуален земјоделец, сточар. • Зголемена иницијативност на жените во земјоделството/сточарството;
4.6	Одговорен: <ul style="list-style-type: none"> • Комисијата за еднакви можности • Градоначалник/ општинската администрација

4.7	Мониторинг: <ul style="list-style-type: none"> • Советот на општината • МТСП
5	ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ - Родово базираното насилство
5.1	Стратешки цели: <ul style="list-style-type: none"> • Зголемување на нивото на сензибилизираност, разбирање и препознавање на појавата на семејно и други видови на родово базирано насилство. Превенција од насилство, насилство врз жените и семејно насилство, (превенција и заштита од родово и полово базирано насилство);
5.2	Проблем: <ul style="list-style-type: none"> • Семејно насилство и друг вид на родово базирано насилство.
5.3	Задача/активности: <ul style="list-style-type: none"> • Активности насочени против родово базирано насилство и насилство врз жените вклучувајќи го и семејното насилство и секаков вид на насилство
5.4	Временски период: <ul style="list-style-type: none"> • 2021 -2023
5.5	Резултати: <ul style="list-style-type: none"> • Зголемено ниво на свесност и самоверба кај жртвите за пријавување на насилството до надлежните институции;
5.6	Одговорен: <ul style="list-style-type: none"> • Комисијата за еднакви можности • Градоначалник/ општинската администрација
5.7	Мониторинг: <ul style="list-style-type: none"> • Советот на општината • МТСП
6	ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ - Родово одговорно буџетирање
6.1	Стратешки цели: <ul style="list-style-type: none"> • Интегрирање на родовите прашања во политиките и финансиските инструменти, согласно со Законот за еднакви можности на жените и мажите; • Имплементирање на родово одговорно буџетирање.
6.2	Проблем: <ul style="list-style-type: none"> • Отсуство на родовата перспектива во буџетските политики на локално ниво.
6.3	Задача/активности: <ul style="list-style-type: none"> • Воведување на родово одговорно буџетирање на локално ниво преку годишните оперативни буџетски програми.

	<ul style="list-style-type: none"> Активности насочени кон лобирање и подигнување на свеста на релевантните субјекти на локално ниво за значењето на родовите политики и вклучување на родовиот концепт во процесот на креирање на буџетот, локалните политики, програми и проекти во Општината/ Јакнење на граѓански активизам;
6.4	Временски период: <ul style="list-style-type: none"> 2021 -2023
6.5	Резултати: <ul style="list-style-type: none"> Подигање на повисоко ниво на родовото одговорно распределување на средства, што ќе продуцира поголема транспарентност и одговорност на локалниот/ општинскиот буџет од аспект на родовата рамноправност
6.6	Одговорен: <ul style="list-style-type: none"> Комисијата за еднакви можности Градоначалник/ општинската администрација
6.7	Мониторинг: <ul style="list-style-type: none"> Советот на општината МТСП

6. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Крива Паланка, координаторката и заменик координаторката за еднакви можности на жените и мажите ќе го следат текот и динамиката на спроведување на „Акциониот План“, преку реализацијата на годишните оперативни програми и ќе даваат свои оценки како и предлози за неопходни промени се со цел постигнување на утврдените цели.

До Советот на Општината и Секторот за еднакви можности при Министерството за труд и социјална политика од страна на координаторот за еднакви можности согласно законските обврски се доставуваат редовни годишни извештаи, за имплементација на активностите од оперативните годишни програми, постигнатите резултати и остварените цели, со што во делот на евалуацијата се вклучува и Секторот за еднакви можности при Министерството за труд и социјална политика.

Согласно овој Акциониот план за родова рамноправност 2021 -2023 на Општина Крива Паланка и Законот за еднакви можности на жените и мажите, ќе се изработува годишна оперативна програма. Целта на годишната оперативна програма ќе биде успешно спроведување на политиките/мерките (проектите) за унапредување на родовата рамноправност предвидени со акциониот план 2021 – 2023.

Во годишните оперативни програми ќе бидат дефинирани конкретните активности приоритетните области, мерки и цели, кои ќе бидат реализирани, како и конкретната временска рамка за нивна реализација, а се во насока на унапредување на родовата рамноправност, воспоставување на еднакви можности за жените и мажите, како и обезбедување на континуирано унапредување на статусот на жените во Општина Крива Паланка.

Координатор за еднакви можности
на жените и мажите
Лидија Митовска

Бр. 09- 3365/
27.11.2020 год.
Крива Паланка

Совет на Општина Крива Паланка
Претседателка
Изабела Павловска

